

Londonis peaministrite ja staabiülemate nõupidamine. Ühtlasi toimub siiski Tšehhile hoiatus minna järeleandmises nii kaugele, kui vähegi võimalik. Sama kooskõla ning solidaarsus ilmneb ka kuningas George VI külaskäigul Pariisi 19.—23. maini. Esimese pääsukesena teissugustest meeleoludest märgib *Times* 15. juulil, et Tšehhi leppimatus ei tohi ometi suurriike viia uude maailmasõtta. Et kummalgi poolel on oma seljatugi ja julgustajad, jooksevad otsesed läbirääkimised augustiks täiesti ummikusse. Järgneb teine faas. Briti teeb esilduse, et pooled võtaksid vahetalitajana vastu lord Runcimani, tasakaaluka endise Briti kaubandusministri. Tšehhi poolel on küll kahtlusi vormilistel ja prestiižilistel kaalutlustel, sest vahetalitus suveräänse riigi keskvalitsuse ja ühe rahvagrupi vahel on omapärane seik rahvusvahelises praksises. Kuna aga küsimus sisuliselt on laienenud riikidevaheliseks tülik, samuti, et demonstreerida oma head tahet, nõustub ka Tšehhi valitsus Runcimaniga kui isikliku, inofitsiaalse vahetalitajaga. Lord Runcimani pinnasondeerimised ja nõuanded ei kannu aga vilja. Tšehhi valitsuse 3. ja 4. projekt, mis võimaldavad sakslastele üksikuis kantoneis oma parlamendi ja sakslasest kubernerid jm. ning lubavad majanduslikku toetust ja kahjutasu, ei leia vastukaja. Käitumisest ja kõnelustest selgub, et ei peeta enam võimalikuks kooselu ühes riigis tšehhidega, vaid nõutakse endamääramise õigust. Moraalsele toetusele Saksamaa poolt näib seltsivat füüsiline jõud. Augustikuust alates toimuvad Saksamaal erakorraliselt suured manöövrid. Läänepiiril on palavliku töö tagajärjel valmimas nn. „Siegfriedi vöö“ Prantsusmaa ataki tõkestamiseks. Maailma ajakirjandus arutleb juba sõja ulatuse ja kestuse probleeme. Nürnbergi parteipäeval 12. sept. esitabki Hitler endamääramise nõude kategooriliselt. Nii tema kui ka varasemas Goeringi kõnes (ja hiljem saksa ja itaalia ajakirjanduses) ilmneb uue rahvusvahelise praksisena teravate ning hoolimatute sõnade tarvitamine riigimeeste isiklikul ja ka rahvaste aadressil. Sudeedimaal tuntakse pärast Hitleri kõnet end viibivat juba nagu Saksamaal ning nõutakse ultimatiivselt Tšehhi administratsiooni ja politsei lahkumist.

Sellises olukorras, kus rahu on tõsiselt ohustatud, alustab Chamberlain oma rahuaktsiooni ja Inglise uut poliitikat. Pealegi on 9. sept-1 Roosevelt kaudselt väljendanud, et USA-lt ei ole loota otsesest abi. 14. sept. üllatab Chamberlain maailma lennuga Berchtesgadeni. Hitleri nõuded on: Sudeedimaa Saksa alla, Tšehhoslovakkia neutraliseerida. Chamberlain võtab mõtlemisaega.

18. sept. viibib Daladier Londonis. Otsustatakse taan-